

TIN TỨC QUỐC TẾ · IAEA / PARIS, PHÁP · 10 THÁNG 3, 2026

Lãnh đạo toàn cầu khẳng định Vai trò Trung tâm của Hạt nhân tại Hội nghị Thượng đỉnh Năng lượng 2026

Hơn 60 quốc gia hội tụ tại Paris, tái khẳng định cam kết tăng gấp ba công suất điện hạt nhân toàn cầu vào năm 2050, với SMR nổi lên như trọng điểm công nghệ của thập kỷ tới.

Nguồn: IAEA Newscentre | Biên soạn: PM Solutions Vietnam LLC | [SMR] [Chính sách năng lượng]

Ngày 10 tháng 3 năm 2026, hơn 60 quốc gia đã cử đại diện cấp cao — gồm nguyên thủ quốc gia, bộ trưởng và lãnh đạo các tổ chức tài chính quốc tế — tập hợp tại Paris tham dự Hội nghị Thượng đỉnh Năng lượng Hạt nhân lần thứ hai. Hội nghị khẳng định dứt khoát: điện hạt nhân không còn là lựa chọn dự phòng — đó là trụ cột không thể thiếu của an ninh năng lượng và khí hậu toàn cầu.

Kế thừa từ Hội nghị Brussels tháng 3/2024, sự kiện Paris 2026 diễn ra trong bối cảnh nhu cầu điện toàn cầu tăng vọt do làn sóng số hóa và trí tuệ nhân tạo, cùng căng thẳng địa chính trị ngày càng gia tăng làm bộc lộ các rủi ro về chuỗi cung ứng năng lượng.

413

LÒ PHẢN ỨNG

đang vận hành toàn cầu, tổng công suất >377 GWe

10%

ĐIỆN THẾ GIỚI

do hạt nhân cung cấp — tương đương ¼ tổng điện phát thải thấp

38

QUỐC GIA

đã ký Tuyên bố tăng gấp ba công suất hạt nhân vào 2050

Tuyên bố và Cam kết Nổi bật

Phát biểu khai mạc, Tổng thống Pháp Emmanuel Macron khẳng định điện hạt nhân là "chìa khóa để dung hòa độc lập năng lượng với trung hòa carbon", đồng thời kêu gọi tiếp tục thu hút đầu tư tư nhân vào lĩnh vực này. Tổng giám đốc IAEA Rafael Mariano Grossi nhấn mạnh: điện hạt nhân không chỉ là một lựa chọn thân thiện môi trường — đó là "cơ hội chiến lược" mà thế giới đã nhận ra.

“

Tất cả các điều kiện hiện đang chỉ về hướng tích hợp hoàn toàn năng lượng hạt nhân vào cơ cấu năng lượng toàn cầu. Đây là kết quả của nhận thức ngày càng lớn rằng điện đáng tin cậy, phát thải thấp là thiết yếu để đáp ứng nhu cầu năng lượng ngày càng tăng của thế giới.

— RAFAEL MARIANO GROSSI — TỔNG GIÁM ĐỐC IAEA, PHÁT BIỂU TẠI PARIS, 10/3/2026

Chủ tịch Ủy ban Châu Âu Ursula von der Leyen thừa nhận thẳng thắn rằng việc giảm tỷ trọng điện hạt nhân trước đây là "một sai lầm chiến lược" của châu Âu. Bà công bố EU sẽ trình bày chiến lược mới về lò phản ứng mô-đun nhỏ (SMR) với nỗ lực hài hòa hóa quy định cấp phép giữa các quốc gia thành viên để thúc đẩy triển khai thương mại.

SMR — Từ Tầm nhìn đến Hành động Chính sách

Lần đầu tiên trong lịch sử các hội nghị năng lượng cấp toàn cầu, SMR được đặt vào vị trí trung tâm nghị sự không chỉ như một công nghệ tương lai mà như một giải pháp triển khai trong thập kỷ tới. Các thảo luận hội tụ vào bốn trụ cột: tài chính hỗn hợp công-tư, hài hòa hóa pháp lý xuyên biên giới, đảm bảo chuỗi cung ứng nhiên liệu, và phát triển nhân lực.

NHỮNG QUYẾT ĐỊNH CHÍNH TỪ HỘI NGHỊ PARIS 2026

- EU công bố Chiến lược SMR mới — hài hòa hóa cấp phép giữa các quốc gia thành viên để thương mại hóa SMR trước 2030
- Bỉ, Brazil, Trung Quốc và Ý gia nhập Tuyên bố Triple Nuclear — nâng tổng số lên 38 quốc gia
- Hy Lạp thành lập Ủy ban Bộ trưởng về SMR để đưa hạt nhân vào cơ cấu năng lượng quốc gia
- Nhật Bản khẳng định đã khởi động lại 15 lò phản ứng và tiếp tục mở rộng trong lộ trình an ninh năng lượng
- Google, Amazon, Meta và các quỹ đầu tư lớn chính thức ký cam kết hỗ trợ Triple Nuclear Declaration
- Hai tuyên bố chung được thông qua — kêu gọi hợp tác quốc tế và tăng cường tiếp cận tài chính

Bài học từ Nhật Bản — Phục hồi sau Fukushima

Hội nghị diễn ra đúng một ngày trước kỷ niệm 15 năm thảm họa Fukushima Daiichi. Đại diện Nhật Bản, Thứ trưởng Bộ Kinh tế Ino Toshiro, phát biểu: "Việc sử dụng tối đa năng lượng hạt nhân sẽ được thực hiện trên nền tảng vững chắc của an toàn hạt nhân. Chúng tôi đang tiến hành khởi động lại các nhà máy điện hạt nhân, tích hợp đầy đủ bài học từ sự cố Fukushima Daiichi." Tuyên bố này đánh dấu sự chuyển đổi dứt khoát trong chính sách năng lượng Nhật Bản.

Tài chính — Rào cản Cuối cùng Đang Được Tháo gỡ

Một trong những thay đổi mang tính bước ngoặt của Hội nghị 2026 là sự hiện diện đông đảo chưa từng có của khu vực tài chính tư nhân. Đại diện các quỹ đầu tư tầm cỡ như Apollo và ACRA Group đã tham gia thảo luận về các mô hình tài chính hiệu quả — bao gồm tiếp cận công-tư-hỗn hợp, hợp đồng bán điện dài hạn (PPA), và cơ chế chia sẻ rủi ro. Sự chuyển dịch này tháo gỡ nút thắt lịch sử về tài chính vốn là rào cản lớn nhất cho điện hạt nhân tại các thị trường mới nổi.

HÀM Ý CHIẾN LƯỢC · VIỆT NAM

Hội nghị Paris 2026 Mở Ra Cửa Sổ Cơ hội cho Việt Nam

Về SMR: Việc EU ban hành khung pháp lý SMR thống nhất và IAEA tiếp tục vai trò hub hỗ trợ newcomer countries tạo tiền lệ thuận lợi cho Việt Nam khi đàm phán với các đối tác công nghệ tiềm năng.

Về tài chính: Sự tham gia tích cực của các quỹ đầu tư tư nhân và mô hình PPP được thảo luận tại Paris hỗ trợ trực tiếp luận điểm về cơ cấu tài chính trong chiến lược triển khai SMR của các tập đoàn tư nhân.

Về địa chính trị: Với 38 quốc gia ký Triple Declaration, thời điểm để các tập đoàn tư nhân Việt Nam đàm phán MOU để triển khai SMR chưa bao giờ thuận lợi hơn.

Về pháp lý: Phiên thảo luận về hài hòa hóa cấp phép và an toàn hạt nhân tại Hội nghị là cơ sở tham chiếu quan trọng để xây dựng khung pháp lý trong nước cho giai đoạn 2025–2030.

Hội nghị Paris 2026 đánh dấu một bước ngoặt trong nhận thức toàn cầu: điện hạt nhân không còn bị nhìn nhận qua lăng kính của quá khứ — Chernobyl hay Fukushima — mà được xác định như một đòn bẩy chiến lược của thế kỷ 21 trong tam giác "phi carbon hóa – an ninh năng lượng – tăng trưởng kinh tế". Với các quốc gia đang phát triển như Việt Nam, cửa sổ cơ hội chưa bao giờ mở rộng như hôm nay.

Nguồn tham khảo: IAEA Newscentre · World Nuclear Association · France Ministry for Europe and Foreign Affairs · IAEA Events/Nuclear Energy Summit 2026